

Mätare för bedömning av risker i de äldres läkemedelsbehandling

TYHJENNÄ LOMAKE

Blanketten har fyllts i av

Datum för ifyllande

A) Klientens basuppgifter

Namn	Personbeteckning	Ålder
Kön? ☐ Man ☐ Kvinna	Har klienten ett uppdaterat läkemedelskort/uppdaterad läkemedelslista? ☐ Ja ☐ Nej	
Bor klienten ensam? ☐ Ja ☐ Nej	Vem doserar klientens läkemedel och hur? (t.ex. dosettdistribution, maskinell dosdispensering)	
Tar klienten sina läkemedel under övervakning? ☐ Ja ☐ Nej		

B) Användning av läkemedel

1. Använder klienten regelbundet sju eller flera receptbelagda läkemedel? (Bassalvor beaktas inte) ☐ Ja ☐ Nej	4. Har klienten börjat använda ett nytt läkemedel under de senaste 4 veckorna? (Gäller inte ett nytt handelsnamn för samma läkemedel) ☐ Ja ☐ Nej															
2. Tar klienten regelbundet 12 läkemedelsdoser eller mer per dag? (Bassalvor beaktas inte) ☐ Ja ☐ Nej Exempel på beräkning av doser: Läkemedel 1: 1 tablett 3 gånger per dag = 3 doser. Läkemedel 2: 1 sprejning 2 gånger per dag = 2 doser. Läkemedel 3: insulin: 10 ie på morgonen, 8 ie på eftermiddagen = 2 doser. Totalt: Läkemedel 1 + Läkemedel 2 + Läkemedel 3 = 3 + 2 + 2 doser = 7 läkemedelsdoser per dag.	5. Använder klienten läkemedel som... <table><thead><tr><th></th><th>Ja</th><th>Nej</th></tr></thead><tbody><tr><td>a) hjälper mot inflammationsvärk (paracetamol beaktas inte)</td><td>☐</td><td>☐</td></tr><tr><td>b) är avsett för att avlägsna vätska (diuretika)</td><td>☐</td><td>☐</td></tr><tr><td>c) sänker kolesterolhalten (statiner)</td><td>☐</td><td>☐</td></tr><tr><td>d) läkaren inte är medveten om? (om ja, anteckna läkemedlen i fältet nedan)</td><td>☐</td><td>☐</td></tr></tbody></table>		Ja	Nej	a) hjälper mot inflammationsvärk (paracetamol beaktas inte)	☐	☐	b) är avsett för att avlägsna vätska (diuretika)	☐	☐	c) sänker kolesterolhalten (statiner)	☐	☐	d) läkaren inte är medveten om? (om ja, anteckna läkemedlen i fältet nedan)	☐	☐
	Ja	Nej														
a) hjälper mot inflammationsvärk (paracetamol beaktas inte)	☐	☐														
b) är avsett för att avlägsna vätska (diuretika)	☐	☐														
c) sänker kolesterolhalten (statiner)	☐	☐														
d) läkaren inte är medveten om? (om ja, anteckna läkemedlen i fältet nedan)	☐	☐														
3. Använder klienten för närvarande läkemedel för tre eller flera sjukdomar eller symtom? (Även akuta sjukdomar beaktas) ☐ Ja ☐ Nej																

B) Användning av läkemedel (fortsättning)

6. Använder klienten något av följande läkemedel? (kryssa för de som används)

Förteckningen innehåller läkemedel med smal terapeutisk bredd eller läkemedel som kräver regelbunden uppföljning eller som annars medför problem för de äldre.

☐ Digoxin	☐ Amiodaron
☐ Fluoxetin	☐ Litium
☐ Karbamazepin	☐ Metotrexat
☐ Warfarin	☐ Teofyllin

7. Har klienten under de senaste två veckorna använt egenvårdspreparat, vitamin- och spårämnespreparat eller kosttillskott (s.k. naturpreparat)?

☐ Ja ☐ Nej

(Om ja, anteckna produkterna i fältet nedan)

8. Har klienten under den senaste månaden haft något av nedan nämnda symtom?

(Kryssa för de som förekommit, lägg till ett kryss i den högra kolumnen om det är fråga om ett nytt symtom = har uppkommit under den senaste månaden)

	Ja	Nytt symtom		Ja	Nytt symtom
Sömnighet	☐	☐	Känsla av yrsel när klienten står upp	☐	☐
Illamående	☐	☐	Stelhet	☐	☐
Minnessvårigheter	☐	☐	Urineringsvårighet	☐	☐
Kraftig trötthet	☐	☐	Återkommande fall	☐	☐
Diarré	☐	☐	Problem med gång	☐	☐
Förvirring	☐	☐	Muskelsmärtor	☐	☐
Eksem eller klåda	☐	☐	Svullnad	☐	☐
Förstoppning	☐	☐	Lågt blodtryck	☐	☐
Synstörningar	☐	☐	(systoliskt under 110 mmHg)		
Känsla av yrsel	☐	☐			

9. Har klienten fallit oftare än en gång under de senaste 12 månaderna?

☐ Ja ☐ Nej

10. Har klienten/en närstående/besökare observerat förändringar i klientens tillstånd som kan tyda på eventuella biverkningar av den ändrade medicineringsen?

☐ Ja ☐ Nej

C) Hälsotillstånd, vårdenhet och behandlande läkare

11. Har klienten tre eller flera kroniska sjukdomar?

☐ Ja ☐ Nej

12. Har klienten fått korttidsvård (t.ex. intervallvård) på ett sjukhus, en enhet för institutionsvård inom social- och hälsovården, servicebostad, vårdavdelning på hälsovårdscentralen eller något annat motsvarande under de senaste fyra veckorna?

☐ Ja ☐ Nej

C) Hälsotillstånd, vårdenhet och behandlande läkare (fortsättning)

13. Deltar flera läkare i klientens vård? (t.ex. hälsocentralläkare, specialistläkare, privatläkare)

☐ Ja ☐ Nej

D) Behandlingsföljksamhet

14. Har klienten haft problem med att...

Ja Nej

a) komma ihåg att ta läkemedel? ☐ ☐

b) följa de medicineringsanvisningar som getts? ☐ ☐

c) känna till läkemedlets användningssyfte? ☐ ☐

d) köpa läkemedlet (ekonomiska problem)? ☐ ☐

e) öppna läkemedelsförpackningen eller dosera läkemedlet (hjälpmedel)? ☐ ☐

15. Försummar klienten ibland medvetet medicineringsanvisningarna?

☐ Ja ☐ Nej

16. Är klienten (eller en närstående som deltar i vården) medveten om klientens sjukdomar och behandlingen av dem?

☐ Ja ☐ Nej

17. Är klienten (eller en närstående som deltar i genomförandet av klientens läkemedelsbehandling) medveten om vilka läkemedel som används?

☐ Ja ☐ Nej

18. Har klientens anhöriga/närstående framfört sin oro över klientens användning av läkemedel?

☐ Ja ☐ Nej

E) Vårdaren rekommenderar för klienten (flera punkter kan anges):

Ja Nej

Interprofessionell utvärdering av läkemedelsbehandlingen

☐ ☐

Dosettdistribution av läkemedel

☐ ☐

Maskinell dosdispensering av läkemedel

☐ ☐

Besök hos egen läkare

☐ ☐

Besök hos diabetes-/astmaskötaren eller kontaktpersonen för diabetes/astma på apoteket

☐ ☐

Kontrollbesök av hemsjukskötare varje vecka

☐ ☐

Uppföljning av status (upprepning av risktest)

☐ ☐

Dessutom rekommenderas att man fyller i Audit-C-blanketten som kartlägger klientens alkoholkonsumtion (bifogad).

AUDIT-C Bilaga ►

Kryssa för närmaste rätt svar (svarets poängantal inom parentes).

1. Hur ofta dricker du öl, vin eller andra alkoholdrycker? Räkna också med de gånger då du dricker endast små mängder, till exempel en flaska mellanöl eller lite vin.

- ☐ aldrig (0)
- ☐ cirka en gång i månaden eller mer sällan (1)
- ☐ 2–4 gånger i månaden (2)
- ☐ 2–3 gånger i veckan (3)
- ☐ 4 gånger i veckan eller oftare (4)

2. Hur många portioner alkohol har du vanligtvis druckit de dagar då du använde alkohol?

- ☐ 1–2 portioner (0)
- ☐ 3–4 portioner (1)
- ☐ 5–6 portioner (2)
- ☐ 7–9 portioner (3)
- ☐ 10 eller fler (4)

3. Hur ofta har du druckit sex eller flera portioner på en gång?

- ☐ aldrig (0)
- ☐ mer sällan än en gång i månaden (1)
- ☐ en gång i månaden (2)
- ☐ en gång i veckan (3)
- ☐ dagligen eller nästan dagligen (4)

Poäng totalt:

1 dos

en flaska eller burk
mellanöl eller cider

ett glas svagt vin 12 cl

starksprit 4 cl portion

1,5 portioner

stop 0,5 l eller
flaska 0,5 l
mellanöl